

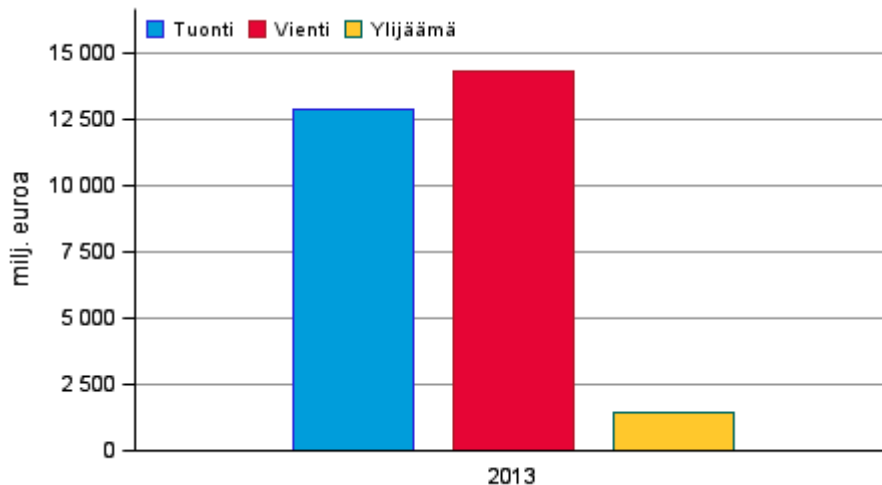
Palvelujen ulkomaankauppa 2013

Palvelut ja globaali tuotanto toivat yli 4 miljardin euron tuotot Suomeen vuonna 2013

Julkistusta korjattu 22.5.2015. Korjatut kohdat on merkitty punaisella.

Palvelujen ulkomaankaupan ylijäämä ja ulkomailla valmistettujen tavaroiden myyntien kate toivat Tilastokeskuksen mukaan **4,3** miljardin euron tuotot Suomeen vuonna 2013. Palveluja vietiin **14,3** miljardin euron arvosta vuonna 2013. Palvelujen tuonti oli **12,8** miljardia euroa, mistä johtuen palvelujen ulkomaankauppa oli **1,5** miljardia euroa ylijäämäistä.

Palvelujen tuonti, vienti ja ylijäämä 2013, milj. euroa

Kuviota korjattu 22.5.2015.

Palvelujen ulkomaankaupan lisäksi tuloja saatiin 2,8 miljardia euroa ulkomailla valmistettujen tavaroiden myynnistä. Suuri osa ulkomailla valmistettujen tavaroiden arvonlisäyksestä ei ole valmistusprosessin tuottamaa, vaan se syntyy henkisestä omaisuudesta (tavaramerkit, mallit, tekijänoikeudet ja patentit). Tästä johtuen myös tulot kirjautuvat kansainvälisesti toimivien yritysten kotimaihin. Myös palvelujen viennissä henkisestä omaisuudesta syntyvien tulojen osuus on suuri.

Ulkomailla valmistettujen tavaroiden myyntien kate 2013, milj. euroa

Erä	2013
Ulkomailla käsiteltyjen tavaroiden ja välityskaupan nettomyynnit	2 810

Palveluerät

Eniten tuloja saatiin tietotekniikkapalveluista, joiden osuus viennistä oli hieman yli kolmannes. Tästä valtaosa oli muita tietotekniikkapalveluja, kuten laitteistojen ja ohjelmistojen konsultointi- ja toteutuspalveluja. Muut merkittävät palveluerät viennin puolella olivat tutkimus- ja kehittämistoiminnan tulosten käyttölisenssit sekä rakentaminen ja projektitoimitukset. Nämä kolme erää kattavat yhteensä yli puolet palvelujen viennistä ja ne ovat myös selkeästi ylijäämäisiä.

Palvelujen tuonti oli vientiä hajaantuneempaa palveluerittäin tarkasteltuna. Palvelujen tuonnissa suurin yksittäinen palveluerä oli muut tietotekniikkapalvelut, joka kattaa vajaat 15 prosenttia palvelujen tuonnista. Muiden liike-elämän palvelujen osuus on kokonaisuudessaan yli puolet palvelujen viennistä. Siitä tekniset, kaupankäynnin ja muut liike-elämän palvelut sekä tutkimus- ja kehittämispalvelut kattavat valtaosan. Eniten alijäämäisiä erää olivat tutkimus- ja kehittämispalvelut sekä mainonta, markkinointi ja mielipideselvitykset.

Alueet

Palvelujen viennissä merkittävimmät kauppakumppanit olivat Ruotsi, Yhdysvallat, Saksa ja Britannia. Niiden osuus palvelujen viennistä oli hieman yli kolmannes, joskin palvelujen ulkomaankauppa oli alijäämäistä kaikkii näihin maihin. Palvelujen tuonti oli alueittain tarkasteltuna vientiä keskittyneempää. Palvelujen tuonnissa merkittävimpien kauppakumppanien joukkoon voidaan edellä mainittujen lisäksi katsoa Irlanti. Näiden viiden maan osuus palvelujen tuonnista oli vajaat 60 prosenttia.

Euroopan unionin maiden lisäksi Aasian ja Amerikan osuus sekä palvelujen viennistä että tuonnista oli huomattava. Yhdessä nämä kolme kattavat vajaat 87 prosenttia palvelujen viennistä ja yli 90 prosenttia palvelujen tuonnista. Aasian maista Suomen merkittävin kauppakumppani sekä viennissä että tuonnissa oli Kiina, jonka osuus Aasian tuonnista oli yli 40 prosenttia. Aasian viennistä sen osuus oli vajaa viidesosa. Amerikan osalta Yhdysvaltojen osuus on merkittävin sekä viennissä että tuonnissa.

Palvelujen kohdistuminen alueittain

Palvelujen viennistä yli puolet suuntautui Euroopan unionin maihin. Viennissä merkittävimmät palveluerät Euroopan unionin osalta olivat televiestintä-, tietotekniikka- ja tietopalvelut sekä muut liike-elämän palvelut, jotka yhdessä kattavat hieman yli kaksi kolmasosaa palvelujen viennistä Euroopan unionin alueelle.

Palvelujen tuonnissa Euroopan unionin osuus oli vajaat 70 prosenttia. Tuonnissa merkittävimmät palveluerät olivat muut liike-elämän palvelut, televiestintä-, tietotekniikka- ja tietopalvelut sekä muualla luokittelemattomat rojalit ja lisenssimaksut. Yhdessä nämä kattavat **vajaat 80** prosenttia palvelujen tuonnista Euroopan unionin alueelta. Palvelujen ulkomaankauppa oli alijäämäistä Euroopan unionin alueelle.

Merkittäviä kauppakumppaneita sekä palvelujen viennissä että tuonnissa löytyi myös Aasiasta ja Amerikasta. Ylijäämä palvelujen ulkomaankaupassa syntyikin pääosin Aasiasta ja Euroopan unionin ulkopuolisesta Euroopasta. Palvelujen ulkomaankauppa Afrikan ja Oseanian maiden kanssa on sen sijaan vähäistä.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Palvelujen tuonti ja vienti palveluerittäin 2013, milj. euroa.....	4
Liitetaulukko 2. Palvelujen tuonti ja vienti alueittain 2013, milj. euroa.....	4
Palvelujen ulkomaankauppatilaston laatuseloste.....	5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Palvelujen tuonti ja vienti palveluerittäin 2013, milj. euroa

Korjattu 22.5.2015. Korjatut luvut on merkitty punaisella.		2013
Tuonti	Yhteensä	12 837
	Tuotannolliset palvelut	512
	Muualla luokittelemattomat huolto- ja korjauspalvelut	182
	Liikenne (posti- ja kuriiripalvelut)	77
	Rakentaminen ja projektitoimitukset	216
	Rahoituspalvelut	1 109
	Muualla luokittelemattomat rojalit ja lisenssimaksut	1 443
	Televiestintä- tietotekniikka- ja tietopalvelut	2 473
	Muut liike-elämän palvelut	6 691
	Henkilökohtaiset kulttuuri- ja virkistyspalvelut	135
	Vienti	Yhteensä
Tuotannolliset palvelut		801
Muualla luokittelemattomat huolto- ja korjauspalvelut		109
Liikenne (posti- ja kuriiripalvelut)		242
Rakentaminen ja projektitoimitukset		1 626
Rahoituspalvelut		236
Muualla luokittelemattomat rojalit ja lisenssimaksut		2 666
Televiestintä- tietotekniikka- ja tietopalvelut		5 163
Muut liike-elämän palvelut		3 433
Henkilökohtaiset kulttuuri- ja virkistyspalvelut		36

Korrigering 25.11.2014. De korrigerade punkterna är markerade med rött.

Liitetaulukko 2. Palvelujen tuonti ja vienti alueittain 2013, milj. euroa

Korjattu 22.5.2015. Korjatut luvut on merkitty punaisella.		2013
Tuonti	Yhteensä	12 837
	EU-28	8 986
	Muu Eurooppa (ei EU-28)	601
	Amerikka	1 597
	Afrikka	150
	Aasia	1 455
	Oseania	22
	Tuntematon	27
Vienti	Yhteensä	14 311
	EU-28	8 102
	Muu Eurooppa (ei EU-28)	1 340
	Amerikka	1 978
	Afrikka	395
	Aasia	2 331
	Oseania	100
	Tuntematon	66

Palvelujen ulkomaankauppatilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilaston tuottaa Tilastokeskus. Tilaston laatiminen perustuu Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetukseen (184/2005), jossa säädetään maksutasetta, kansainvälistä palvelukauppaa ja suoria ulkomaisia sijoituksia koskevista tilastoista ja jota on päivitetty Komission asetuksessa (555/2012). Lisäksi laadinnassa noudatetaan Kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n maksutasekäsikirjan (Balance of Payments Manual 6th ed. 2009) ja Yhdistyneiden kansakuntien julkaiseman kansainvälisen palvelukaupan tilastoja koskevan käsikirjan (Manual on Statistics of international trade in services 2010) suosituksia. Palvelujen ulkomaankaupan tiedustelut ovat tiedonantajille lakisääteisiä perustuen tilastolakiin (280/2004, 14 §). Tilastokeskus rahoittaa palvelujen ulkomaankauppatilaston tuotannon.

Tilasto kattaa tuotannolliset palvelut, huolto- ja korjauspalvelut, posti- ja kuriiripalvelut, rakentamisen, osan rahoituspalveluista, henkisen omaisuuden käytöstä perityt maksut, televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelut, muut liike-elämän palvelut, henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut sekä ulkomailla myytyjen tavaroiden katteen. Sisältöön ei kuulu matkailuun tai kuljetukseen liittyvät palvelut, vakuutuspalvelut eikä välilliset rahoituspalvelut. Viennin ja tuonnin palveluerittäiset tiedot luokitellaan maakohtaisesti maksutaseen maaluokitusten mukaisesti.

Tilasto kattaa seuraavat palveluerät:

- **Tuotannolliset palvelut**
- **Muualla luokittelemattomat huolto- ja korjauspalvelut**
- **Kuljetus**
 - Posti- ja kuriiripalvelut
 - Rahtimaksut kuljetuspalveluista (vain tuonti)
- **Rakentaminen**
 - Rakentaminen ja projektitoimitukset ulkomailla
 - siitä: kustannukset ulkomailla (vain vienti)
 - Rakentaminen ja projektitoimitukset Suomessa
- **Rojalit ja lisenssimaksut**
 - Franchise- ja tavaramerkkien lisensointimaksut
 - Tutkimus- ja kehittämistoiminnan tulosten käyttölisenssit
 - Tietokoneohjelmien jäljentämiseen ja jakeluun liittyvät lisenssit
 - Audiovisuaalisten tuotteiden jäljennys- ja/tai jakelulisenssit
 - Muiden tuotteiden jäljennys- ja/tai jakelulisenssit
- **Televiestintä- tietotekniikka- ja tietopalvelut**
 - Televiestintäpalvelut
 - Tietokoneohjelmistot
 - Muut tietotekniikkapalvelut
 - Uutistoimistopalvelut
 - Muut tietopalvelut
- **Tutkimus- ja kehittämisspalvelut**
 - Rääätälöidyt ja rääätälöimättömät tutkimus- ja kehittämisspalvelut
 - Tutkimus- ja kehittämisspalveluihin liittyvien oikeuksien myynnit:
 - Patentit
 - Tutkimus- ja kehittämisspalveluihin liittyvien oikeuksien myynnit: Tutkimukseen ja kehitykseen perustuvat tekijänoikeudet
 - Tutkimus- ja kehittämisspalveluihin liittyvien oikeuksien myynnit: Teollisten menetelmien ja mallien myynti
 - Tutkimus- ja kehittämisspalveluihin liittyvien oikeuksien myynnit: Muut
- **Yritysten ja liikkeenjohdon konsultointipalvelut**
 - Lakiasiainpalvelut
 - Laskentatoimen, tilintarkastus-, kirjanpito- ja veroneuvontapalvelut

- Yritysten ja liikkeenjohdon konsultointi- ja suhdetoimintapalvelut
- Messujen tarjoamat näyttelypalvelut ja kokouspalvelut
- Muut mainonta, markkinatutkimus ja mielipideselvitykset
- **Arkkitehti-, insinööri- ja muut tekniset palvelut**
 - Arkkitehtipalvelut
 - Insinööripalvelut
 - Tieteelliset ja muut tekniset palvelut
- **Maatalouden, kaivostoiminnan ja muun paikalla tapahtuvan jalostuksen palvelut**
 - Jätteiden käsittely ja puhdistuspalvelut
 - Maa- ja metsätalouteen sekä kalastukseen liittyvät palvelut
 - Kaivostoimintaan sekä öljyn- ja kaasunporaukseen liittyvät palvelut
- **Käyttöleasingpalvelut**
- **Kaupankäyntiin liittyvät palvelut**
- **Muut liike-elämän palvelut**
 - Työllistämispalvelut
 - Muualla luokittelemattomat muut liike-elämän palvelut
- **Henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut**
 - Audiovisuaaliset alkuperäistuotteet
 - Muut audiovisuaaliset palvelut
 - Taiteisiin liittyvät palvelut
 - Koulutuspalvelut
 - Terveyspalvelut
 - Perinne- ja virkistyspalvelut
 - Muut henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut, muualla luokittelemattomat

sekä seuraavat tavaraerät:

- **Välityskauppa**
- **Ulkomailla tuotetut tavarat**

Palvelujen ulkomaankaupan tilastoa käytetään maksutaseen ja kansantalouden tilinpidon laadinnassa. Tiedot toimitetaan Eurostatille, Euroopan Keskuspankille (EKP), Kansainväliselle valuuttarahastolle (IMF) ja OECD:lle osana maksutasetta.

Palvelujen ulkomaankauppatilasto on valtakunnallisesti kattava. Koska tiedot kysytään yritystasolla, tilastoa ei voi alueellistaa.

Palvelujen vienniksi lasketaan tilanteet, joissa yritys vastaanottaa korvauksen ulkomaiselta talousyksiköltä vastikkeena palvelusta. Vastaavasti tuonnissa suomalainen talousyksikkö maksaa ulkomaiselle toimijalle vastineena palvelusta. Tilastoon sisältyvät myös konserniyritysten väliset palvelutransaktiot.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilastotiedustelun kehikko muodostetaan Tilastokeskuksen yritysrekisterin pohjalta. Tilastoinnin perusyksikkö on yritys. Tiedot kootaan vuosittaisella ja neljännesvuosittaisella tiedustelulla suoraan yrityksiltä. Vuosittain tiedustelujen piiriin kuuluu kaikkiaan noin 3600 yritystä.

Yritysrekisteristä poimittu kehikko jaetaan kokonaistutkimukseen ja satunnaisotokseen. Kokonaistutkimukseen kuuluvat yritykset, jotka ovat raportoineet palvelujen ulkomaankauppaa edellisvuonna tai joilla oletetaan olevan palvelujen ulkomaankauppaa. Satunnaisotos on ositettu ulkomaalaisomisteisuuden, henkilöstömäärän ja toimialan perusteella. Kokonaistutkimukseen kuuluvilta yrityksiltä kysytään sekä maa- että palvelueräjakautta, otosyrityksiltä vain palvelueräjakautta.

Otostiedot korotetaan kattamaan kokonaistutkimuksen ulkopuolelle jäävät yritykset. Vastaamattomien kokonaistutkimukseen kuuluvien yritysten tiedot imputoidaan edellisen vuoden vastauksen tai henkilöstömäärän perusteella.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tutkimuksen tärkeimmät virhelähteet liittyvät vastaukseen sekä yli- ja alipeittoon. Koska palvelujen ulkomaankaupan tiedustelujen vastausprosentti vuositasolla on ollut noin 90, on vastauskadon vaikutus vähäinen. Kyselytutkimuksen peitolla tarkoitetaan tutkimuskehikon oikeellisuutta suhteessa siihen yritysjoukkoon, joka kyselyllä halutaan tavoittaa. Tämän tiedustelun kohdalla lähinnä alipeitto on mahdollinen virhelähde, koska kaikkien vientiä ja tuontia harjoittavien yritysten määrittäminen on haastavaa.

Palvelujen määritelmät sekä tiedonantajien mahdollisuudet toimittaa niiden mukaista relevanttia tietoa ovat yksi oleellinen virhelähde. Palveluerien määritelmien suhteen tapahtuu väärinkäsityksiä, jolloin tiedustelun vastaukset jäävät puutteellisiksi tai kirjautuvat osin väärin eriin. Lisäksi tiedonantajien on joissakin tapauksissa hankala kerätä oikeat tiedot yrityksen tietojärjestelmästä, jolloin tieto on arvioitu yrityksessä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto ilmestyy vuosittain. Tilaston tiedot kattavat kunkin kalenterivuoden aikana toimitetut palvelut.

Ennakkotiedot palvelujen ulkomaankaupasta julkistetaan kesäkuun alussa. Lopulliset tiedot julkaistaan noin vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Ennakolliset tiedot voivat muuttua aineiston täydentymisen ja muutosten vuoksi.

Tilastokeskuksen julkaisukalenteri löytyy osoitteesta:

<http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>

5. Tietojen saatavuus ja selkeys

Palvelujen ulkomaankauppatilaston tiedot sekä kuvaus ja muut metatiedot julkaistaan Tilastokeskuksen internetsivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/pul/index.html>

Tilastokeskus julkaisee maksutaseen yhteydessä tietoja palvelujen ulkomaankaupasta:

<http://www.stat.fi/til/mata/>

Palvelujen ulkomaankauppatilaston yritysaineisto on mahdollista saada tutkimuskäyttöön suojatussa muodossa. Käyttö tapahtuu Tilastokeskuksen tutkimuslaboratoriossa. Lisätietoja:

<http://tilastokeskus.fi/tup/mikroaineistot/index.html>

Lisätietoja tilastosta antavat Yhteystiedot -sivulla mainitut henkilöt. <http://www.stat.fi/til/pul/yht.html>

6. Tietojen vertailukelpoisuus

Tilastokeskus julkaisee palvelujen ulkomaankaupan tiedot osana maksutasetta. Maksutaseen palvelujen ulkomaankaupan tietoihin sisältyy palvelujen ulkomaankaupan tilastossa julkistettujen palvelujen lisäksi kuljetus, matkailu sekä vakuutuspalvelut ja välilliset rahoituspalvelut. Rakentaminen on tilastoitu kansantalouden tilinpitoon palvelujen ulkomaankaupaksi vasta EKT2010-laskentauudistuksen myötä. Aiemmin rakentaminen kirjattiin yrittäjätuloihin.

7. Selkeys ja eheys / yhtenäisyys

Tilastovuodesta 2013 alkaen tiedot on kerätty uuden manuaalin mukaisesti, mistä johtuen tiedot eivät ole täysin yhtenäisiä ja vertailukelpoisia aiempiin tilastovuosiin. Palvelujen ulkomaankaupan tiedot ovat yhtenäisiä ja vertailukelpoisia tilastuvuosina 2002–2012. Tietoja on kerätty vuodesta 1999 alkaen.

Tuontitietoja on korjattu vuosien 2002–2006 osalta vuoden 2007 aikana. Korjauksen syynä olivat tiedonantajilta saadut lisätiedot. Vuotta 2002 edeltävät tuontitiedot eivät tästä syystä ole vertailukelpoisia korjattujen vuosien kanssa.

Keväällä 2006 palvelujen viennin tasoa korjattiin vuodesta 2000 vuoteen 2005. Korjaus johtui tilastosta aiemmin puuttuneiden palveluerien sisällyttämisestä tilastointiin.

Viennin tasokorjauksen yhteydessä palvelujen viennin maajakauma vuosille 2000 - 2004 jouduttiin palveluerän muualla erittelemättömät liike-elämän palvelut (ml. välityskauppa, käyttöleasing ja muualla luokittelemattomat konsernin sisäiset palvelut) osalta arvioimaan. Arvioinnissa hyödynnettiin tavaroiden ulkomaankaupan maajakaumaa. Palvelujen viennin osalta vuoden 2005 tiedot eivät siten ole maajakauman osalta vertailukelpoisia aiempien vuosien vientitietojen kanssa.

Lisätietoja

Pauliina Peltonen 029 551 2585

Risto Sippola 029 551 3383

Vastaava tilastojohtaja:
Hannele Orjala

globalisaatio.tilastot@stat.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Palvelujen ulkomaankauppa 2013, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-3509 (pdf)